

Тізе остеоартритін басқарудағы мейіргердің ролі

Заманбекова Нұрсила Максутовна

ШЖҚ КМҚ "Семей қаласының Дүйсенбі Қалматаев атындағы мемлекеттік жоғарғы медицина колледжі", Қазақстан

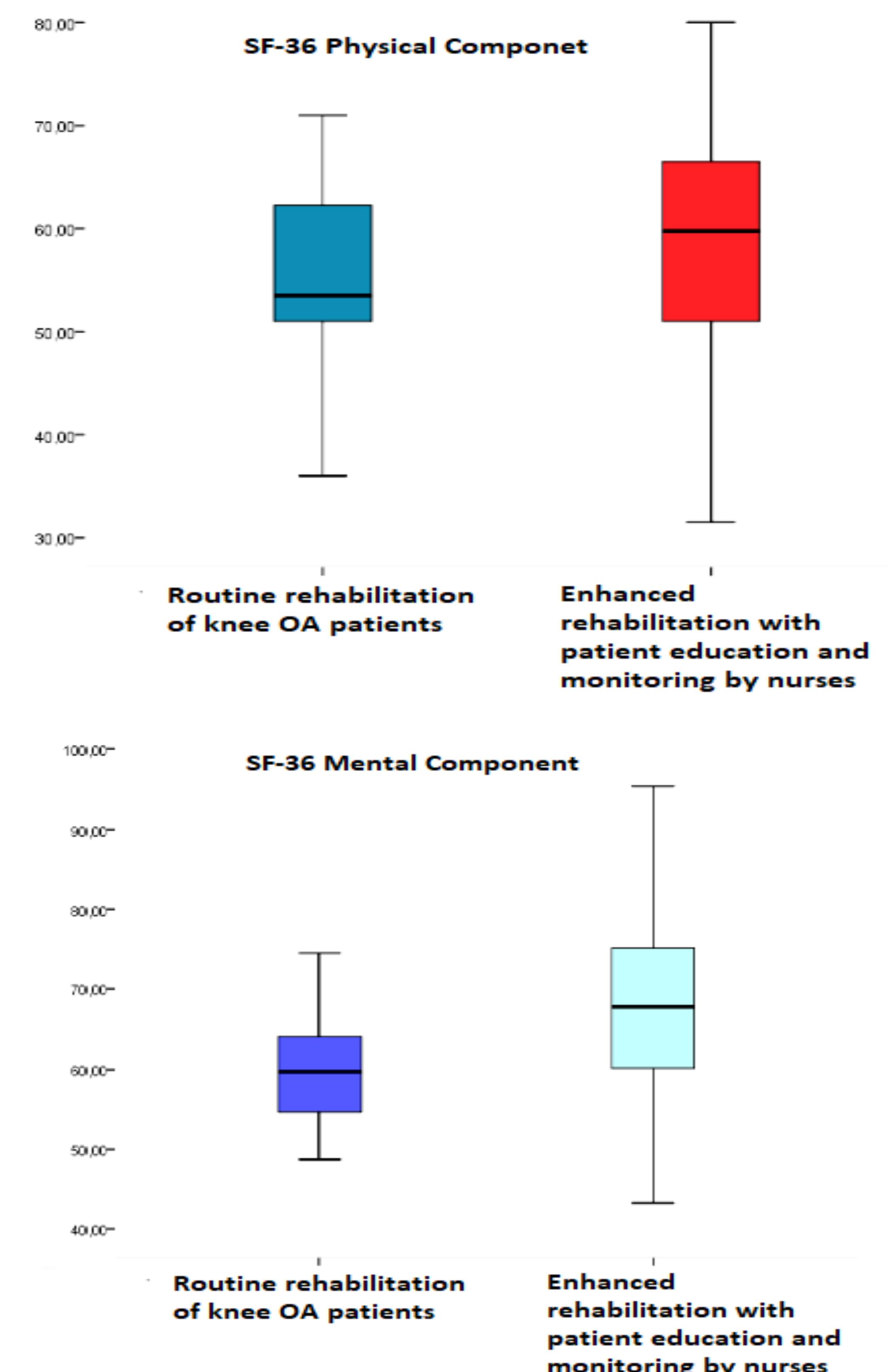
KІРІСПЕ

Тізе остеоартриті жасқа қарай жиілігі арта келе жатқан, кең таралған мәселе. Ауру қозғалыс белсенділігін айтарлықтай бұзады, созылмалы ауырсыну синдромын тудырады, өмір сапасының едәуір төмендеуіне және үлкен экономикалық шығындарға әкеледі. Әлемдік мәліметтер бойынша, 45 жастан асқан адамдардың 16,7% - дан астамы тізе остеоартритінен зардап шегеді. Денсаулық сақтаудың бастапқы буынының, әсіресе орта буындағы медицина қызметкерлерінің, жалпы тәжірибе мейіргерлердің, және кіші мейіргерлердің рөлі науқастарды күту жөніндегі оңалту дағдыларына, ауруды басқару мүмкіндіктеріне үйретуге және модификацияланатын қауіп факторларын төмендетуде үлкен рөл атқарады.

Біздің зерттеуміздің мақсаты, тізе остеоартриті бар науқастарды бақылауда қолданылатын жалпы тәжірибелік мейіргердің құзыреттілігін сипаттау және амбулаториялық жағдайда мейіргерлік дағдылардың қүшейтілген тиімділігін бағалау.

НЕГІЗГІ БӨЛІМ.

Біз саулнама деректерін қосқан, 86 дәрігер ревматолог, травматолог және жалпы тәжірибелік дәрігері (ЖТД), Семей қ.БМСК деңгейінде ревматологтардың асистент 10 мейірбикесі; Семей қ. БМСК деңгейінде ЖТД асистент 212 мейіргеі, сонымен қатар, терминалды дәрежедегі тізе буынының остеоартриті бар 56 науқаспен көлденең зерттеу жүргіздік. Статистикалық өндөу рәсімі SPSS 20.0 бағдарламасында орындалды.

ТАЛҚЫЛАУ.

Біз амбулаториялық емдеудегі мейіргерлердің үштен бірінен азы (27%) WOMAC және SF-36 саулнамаларын толтырғанын анықтадық. Емдеу орталығында, үйде де тізе остеоартритімен ауыратын науқастармен жұмыс жасау кезінде жиі қолданылатын құзыреттер жалпы медициналық құжаттарды толтыру, және ауырсынуды басу болып табылады. Сонымен қатар, мейіргерлердің 85,5%-ы тізе остеоартриті бар науқастармен жұмыс істеу дағдыларын игеру үшін қосымша оқудан өтуге дайын және 61,8% - ы өз тәжіриесінде SF-36 және WOMAC-ты пайдалануға дайын.

Дәрігерлердің басым бөлігі мейіргерлерге науқастардың анамнезін жинауды – 37,6%, науқастарға оңалтуды оқытуды – 44,7% және емдік дene шынықтыру дағдыларын оқытуды – 29,4% тапсыруға дайын. Бұл ретте ЕДШ жүйелі түрде оқытылған науқастар, тренингтер және мейіргерлердің үй жағдайындағы жай-күйін мониторингтейі SF - 36 - MeC=68,76; PhC =60,78 және WOMAC-14,86 бойынша өмір сапасының неғұрлым жоғары деңгейін көрсетеді; (күнделікті жүргізу бағдарламасының тобымен салыстырғанда $p<0,05$), ал мейіргерлер науқастарға үйде өткізіген оңалту тренингтерінің саны өмір сапасының физикалық және психикалық компоненттерін бағалау бойынша баллдардың санына тікелей пропорционалды. SF-36 ($r=0,393$; $p=0,035$ және $r=0,431$; $p=0,04$)

ҚОРЫТЫНДЫ.

Тізе остеоартритімен ауыратын науқастарды басқарудағы мейіргердің орны, науқастардың өмір сүру сапасын жақсартуда және оларды оңалтуда шешуші рөл атқарады. Осы бағыттың құзыретін күшейту үшін оқыту бағдарламаларын жүргізу қажет.

КОНТАКТЫЛАР

nursilaz@mail.ru
+7 747 684 6402

